

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่เรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแม่เหิยะ ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนกลุ่มสาระภาษาไทย ท 33101 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 32 คน นำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 5 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล และอภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลคะแนนจากการทำกิจกรรมใบงานจากแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่านทั้ง 5 แผน ปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน อยู่ในระดับดีถึงดีมาก จำนวน 31 คน
2. ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน วัดความสามารถการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน ปรากฏว่า หลังเรียนนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น โดยก่อนเรียนความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับปรับปรุงถึงระดับปานกลาง แต่หลังเรียนความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ถึงระดับดีมาก

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจะแนความสามารถในการอ่านของนักเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียน ปรากฏว่า มีความสอดคล้องกัน นั่นคือ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่านสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนได้

อภิปรายผล

1. ผลการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์ ในการวิเคราะห์ซึ่งมีทั้งหมด 5 รูปแบบ คือ การวิเคราะห์คำ การวิเคราะห์รูปแบบภาษา การวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยม และการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 5 ผลปรากฏว่า นักเรียนส่วนมากสามารถทำคะแนนในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ ในระดับ 4 (ดี) การสอนอ่านโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้ใช้วิธีแยกสอนเป็นประเภทโดยแต่ละรูปแบบจะเริ่มสอนจากรูปแบบที่ง่ายไปหารูปแบบที่ยาก และซับซ้อนมากขึ้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ได้ตรงกับแนวความคิดของ ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2535 : 114) ที่กล่าวไว้ว่า การที่ผู้ศึกษาได้นำเอาสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน โดยเริ่มต้นจากง่ายไปยาก เช่น ฝึกการวิเคราะห์ความหมายของคำและกลุ่มคำในข้อความ การแปลความหมายหรืออธิบายคำและกลุ่มคำที่ปรากฏในข้อความออกมาเป็นคำพูดใหม่ ภาษาใหม่ หรือสำนวนใหม่ และจะต้องแปลความหมายให้ถูกต้องตามนัยของข้อความนั้น ๆ ซึ่งต้องใช้บริบทหรือข้อความที่แวดล้อมคำหรือกลุ่มนั้นมาประกอบการพิจารณาแปลความ การวิเคราะห์รูปแบบของข้อความ เนื้อความต่างๆเพื่อสื่อความหมายของภาษาและลักษณะของภาษาในแต่ละบริบทของภาษามีเป้าหมายในตัวเองชัดเจน ที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (ภาษาพูด) และผู้อ่าน (ภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังและอ่านชัดเจนขึ้น จับใจความสำคัญของเรื่องได้ หารายละเอียดของเรื่องราวทั้งการแสดงความคิดเห็นในการอ่านที่แน่นอนและชัดเจน วัสดุการอ่านที่ต้องอ่านแบบวิเคราะห์ วินิจ เพื่อนำสารนั้นไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ตำรา บันเทิงคดี สารคดี หนังสือประเภทข่าว โฆษณา งานเขียนเพื่อกิจธุระ

ในการสอนยังได้อธิบายเกี่ยวกับรูปแบบของวัสดุการอ่านในการอ่านเพื่อวิเคราะห์ คือ ตำรา บันเทิงคดี สารคดี หนังสือประเภทข่าว โฆษณา และงานเขียนเพื่อกิจธุระ การวิเคราะห์รูปแบบข้อความและเนื้อความต่างๆเป็นไปตามอรรถลักษณะของภาษา การวิเคราะห์เนื้อเรื่องของงานเขียนประเภทต่าง ๆ ของสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ตำรา สารคดี และโฆษณา เป็นต้น เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องและแนวคิดนั้น เป็นการค้นหาสารที่ผู้เขียนส่งมาทั้งสารที่สำคัญที่สุด และที่สำคัญรองลงไป เนื้อหาของงานเขียนย่อมแตกต่างกันตามรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ การอ่านเพื่อวิเคราะห์แนวคิดและค่านิยมจากข่าวประเภทต่าง ๆ การอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านที่ช่วยให้นักเรียนสามารถใช้เหตุผลในการพิจารณา วิเคราะห์ข้อความ มาช่วยตัดสินใจและวินิจฉัยเรื่องที่ได้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ใช้กระบวนการเรียนการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการปฏิบัติงานรายบุคคล และรายกลุ่ม นักเรียนมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เช่น สร้างรูปแบบของผลงาน หรือวาดรูปภาพประกอบให้น่าสนใจ และผู้ศึกษาได้นำผลงานของนักเรียนคิดป้ายนิเทศ เผยแพร่ความรู้ และมีการจัดอันดับผลงานของนักเรียนเพื่อมอบรางวัล ส่วนนักเรียนที่มีผลงาน คุณภาพรองลงมา นักเรียนที่มีสมาธิสั้น มีความบกพร่องในการเรียนและการทำงาน ผู้ศึกษา ได้ใช้เวลาในคาบเรียนซ่อมเสริมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้นักเรียน ได้พัฒนาตนเองตาม ศักยภาพของตนเองให้ได้มากที่สุด

2. ผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น จากผลการทดสอบพบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ในระดับ 1 (ปรับปรุง) มากที่สุด แต่หลังเรียนนักเรียนมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ใน ระดับ 4 (ดี) สรุปได้ว่านักเรียนมีการพัฒนาด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนดีกว่าก่อนเรียน เพราะการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์เป็นแนวทางในการอ่านเพื่อ วิเคราะห์งานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับแนวความคิดของ ชำนะ บุษาสุข (2545 : 38) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นแนวทางในการอ่านเพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์ สิ่งที่ได้จากการอ่านวรรณกรรม เมื่อนักเรียนเกิดความตระหนักในตนเองด้านการอ่านอย่างมี ระบบชัดเจน เช่น มีสมาธิในการอ่าน มีการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน การจดบันทึกความรู้ และตรวจสอบผลการอ่านแต่ละครั้งย่อมส่งผลดีในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ หรือจินตนาการของตนเองออกมาในรูปแบบของงานเขียนที่สร้างสรรค์ได้อย่าง หลากหลาย สิ่งเหล่านี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภวรรณ เล็กวิไล (2539 :89) ที่พบว่า การสอนโดยฝึกให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบสามารถพัฒนาการอ่านของผู้เรียนได้ อย่างมีระบบ โดยมีการวางแผนการเรียนรู้ การควบคุม การตรวจสอบและประเมินตนเอง และ นักเรียนยังตระหนักในความคิดของตนเอง มีการจัดระบบความคิดและตรวจสอบความเข้าใจ ของตนเอง ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ในขณะที่อ่านได้

นอกจากนี้ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การสอน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์เมื่อสรุปโดยภาพรวมแล้ว ผลคะแนนจากการทำงานและการทำแบบทดสอบของ นักเรียนมีการพัฒนามากขึ้นกว่าเดิมและผ่านเกณฑ์ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนรู้อบรมรูปแบบการคิดวิเคราะห์ การเรียบเรียงความคิดหรือเรียงความ คิดบวกกับการใช้สื่อสิ่งพิมพ์จากสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายสามารถกระตุ้นและเร้าความสนใจ

ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ครูควรให้นักเรียนฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักเรียนเกิดพัฒนาการด้านการอ่านอย่างต่อเนื่อง
2. การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการสอน ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนสื่ออื่น ๆ ได้ เช่น แผ่นพับ โฆษณาสินค้า สื่อสิ่งพิมพ์ที่มีขนาด สี สัน และจำนวนมากพอ และเหมาะสมสำหรับจำนวนนักเรียน เช่น ถ้าหากภาพมีขนาดเล็ก ครูอาจใช้วิธีการถ่ายสำเนาตามจำนวนของนักเรียน หรือ วาดระบายสีขยายขนาดตามมาตราส่วนให้ใหญ่ขึ้น และที่สำคัญภาพที่ใช้ต้องมีความชัดเจน หากภาพนั้นไม่มีความชัดเจน หรือ ไม่มีสี สัน ครูอาจใช้วิธีการนำภาพถ่ายของจริงให้นักเรียนดูจะทำให้นักเรียนเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอื่น
2. ควรมีการจัดการศึกษาโดยนำสื่อสิ่งพิมพ์ไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ
3. ควรมีการศึกษาผลการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อสอนทักษะการสื่อสารด้านอื่น เช่น การฟัง การพูด และการเขียน
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อส่งเสริมการอ่านเชิงวิเคราะห์กับสื่อประเภทอื่น ๆ